Ն. 3982 1902 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 20/1 ՆՈԵ. ՇՈՒՄԱ ԻՐԹԼՍԻ 19րնձլ սահմ 1 ՇԱՎԱՆ 1320 — 20 ԹՐՇԻՆԻ ԼՎԼԼ 1318

ՄԵՋՄՈՒԱ-Ի-ԱԽԲԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra, Taxim 65

Հաքթաստ իրի տեքա եանի ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ վէ ՇՈՒՄԱԱ ԻՐԹԼՍԻ
կիանղէրի նէշր օրտինուր։

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلی تقسیم جادهسی نومرو ٦٥

ՂԱԶԷԹԱՄԸՋԸՆ ԱՊՈՆԷ ԳԻՑԱԹԼԱՐԸ. = Իսթանպոլ իչին սէնէլիկի 60 ղրուշ, = 6 այլըղը 35. = Թաշրա իչին սէնէլիկի 85. = 6 այլըղը 45 ղշ. տուր։ = Բօսթա իւճբէթի պիղէ այիտ տիր։ = 15 կիւնլիւք նիւսխէ 60 բարա տրր։ = ԻԼԱՆԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = 1ինճի սահիֆէնին պէհէր սըրասը 5, Ջնճի վէ 3իւնճիւ սահիֆէլէրին հէր սըրասը 3, վէ 4իւնճիւ սահիֆէնին պէհէր սըրասը 1 ղրուշ տուր։ = Զօգ տէֆա տէրճ իտիլէճէք իլանաթ իչին այրըճա բաղարըրգ օլունուր։ = Նիւսխէսի 30 բր տրր։

Ղազէթահա միւթէալլիգ խուսուսաթ իչին ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։ = Խարէխանէ՝ Պէյօղլունտա Ճատտէի քէպիրտէ Ն. 65։

ՉԱՅՆԱԿԻՑ "ՀՆԱԽՕՍ,,ԻՆ

Վարժապետը և Գասպար աղբարն երկար ատեն զիրար չտեսնելէ ետք, օր մը Գասպար աղբար այցելեց Վարժապետին և իրենց միջև սա չահեկան խօսակցութիւնը տեղի ունեցաւ և փոխանակուեցան կրթական ու կրօնական շատ մը լուրջ գաղափարներ։

Վարժապետ.— Բարի լո՛յս, Գասպար աղբար, բարի ես եկեր։

Գասպար աղբար.— Օ՜, Աստուծոյ բարին, սիրելի Վարժապետ, բարով տեսանք։

— Այս ո՞րչափ ուշանալ է, բաւական տեղեր պտըտած ըլլալու ես Գասպար աղբար։

— Մի՛ հարցուներ, Վարժապետ, այս անգամ աշխարհքին ատկէն մոռանք վրայէն եկանք։

— Անանկ է նէ՝ քովդ անհատնում լուր կայ, խօսէ՝ տեսնենք։

— Ինչ լուր պիտի ըլլայ... եթէ կ'ուզես, քիչ մը մեզի վերաբերեալ օգտակար խնդիրներով զբաղինք։

— Ի՞նչպէս։

— Ինչպէս պիտի ըլլայ, եթէ չեմ սխալիր Մէճմուաի Ախպարլրագիրը կ'առնուս. մէջը մեզի վերաբերեալ լուր չի՞ գտնուիր միթէ։

— Հը՛մ. աղէկ միտքս ձգեցիր, այս անգամ 3995—6, 1902 Սեպտ. 25 և 28 թիւերուն մէջ՝ ճիշդ և զուտ մեզի վերաբերող խնդիրով մը կ'զբաղէր, այսինքն, մեր Եկեղեցւոյ հնաւանդ և հարազատ սովորութիւնն Ծնրադրութի՛ւնն է թէ Երկրպագութիւնն։

— Դա՛ռնեալ ծիսական և արարողութեան խնդիր. է, ի՞նչ վճիռ կը տրուէր։

— Արդէն յայտնի բան է որ՝ վճիռն ի նպաստ Երկրպագութեան պիտի տրուեր, վասն զի, Պատուարժան Յօդուածագիրն՝ Հնախօս, կ'եղրակացնէր թէ՝ Ծնրադրութիւնը մեր երկրպագութեան մէջ գերազանցապէս կը բովանդակուի և թէ անոր աղաւաղեալ մի քառորդ մասն է...

— Հասկցայ, հասկցայ, Վարժապետ. արդէն սոյն խնդրոյ նկատմամբ ինչպէս նաեւ Ողջոյն տալուն և Մաս բաշխելու սովորութեան վրայօք երկարօրէն բացատրութիւն և տեղեկութիւն տուած էիր երկու տարի առաջ՝ 1900, Օգոստոս 12 և 16 Մէճմուաի Ախպարին 3755—6 թիւերուն մէջ. ուստի այն ատենուան տուած տեղեկութիւնդ ու բացատրութիւնդ տակաւին միտքս ըլլալով՝ չ'երկրորդենք, հապա՝ նայինք դեռ ուրիշ ի՞նչ կ'ըսէ։

— Դեռ ուրիշ ի՞նչ պիտի ըսէ. արդար բարկութեամբ կը գանգատի մեր հարազատը թողած՝ օտարամուտին սիրահարելնուս համար, և Եկեղեցական իշխանութեան հոգածու ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ՝ որպէս զի օտարամուտն հարազատին տեղի տայ։

— Հարկաւ, այնպէս պէտք է ըլլայ, բայց մտիկ ընո՞ղն ո՞վ է։

— Ինչո՞ւ. Պատ. Յօդուածագիրն կ'ըսէ թէ ակնատես եղած է այս տարուան Խաչվերացի տօնին օրը՝ Վիեննայի Մխիթարեան Վեր. Հարց եկեղեցւոյն մէջ ի Բանկալթի(*), ուր՝ ճշդիւ կը գործադրուէր։

— Երանի թէ ամէնքն ալ միակերպութեամբ հետեւէին սոյն բարի օրինակին, և միանգամ ընդ միշտ հասկցուէր թէ Կաթողիկեութիւնն՝ ծիսից եւ արարողութեանց փոփոխման վրայ չէ՛, հապա՝ Ս. Հաւատոյ Դաւանութեան միակերպութեան մէջ կը կայանայ, անփոփոխ պահելով իւրաքանչիւր ազգ իւր սեպհական ծեսն ու արարողութիւնը. ինչպէս ինձ բացատրած ես արդէն վերոյիշեալ թուականին։

— Ա՛խ, սիրելի՛ Գասպար աղբար, որչա՜փ արդարացի է փափաքդ և ցանկալի. տակաւին ունինք չա՜տ մը եկեղեցական կարգադրելիք բաներ, որոնք՝ կամ ժամանակին ու պարագայից բերմամբը, և կամ չափազանց օտարասիրութենէն՝ այլակերպ կերպարանք առած են, այնպէս որ՝ բոլորովին օտարացեալ կ'երեւանք համազգի եղբարց հանդէպ, մինչդեռ անոնք ալ վերջին ծայր պահպանողական յամառութեան մէջ կը դտնուին նշանախեց մը մինչեւ անգամ չուզելով բարեփոխել ըստ պատշաճի և ի պահանջել հարկին։

— Ատիկայ ալ չիտակ չէ, երկու ծայրայեղութիւնքն ալ մերժելու է. բայց կ'ուզէի հասկնալ թէ որո՞նք են այն չատ մը տակաւին կարգադրելիք բաներն։

— Դիւաւորներն յայտնելով գոհ ըլլանք. ունինք մի քանի եկամուտ բաներ զոր օրինակ. Ա. Օրհնութիւն տալու սիրուն և գեղեցիկ արարողութիւնը՝ Սրբութիւն Սրբոցով, զոր՝ թէպէտեւ Լատիններէն առած ենք, սակայն բոլորովին հայացուցած ենք՝ զայն աւելի վսեմ հանդիսացնելով քան սկզբնատիպ լատինականը, և որուն արդէն օրինակն ունէինք և ունինք ցարդ յանմահ Պատարագի «ի Սուրբ ի Սուրբ»ի պաշտամանն և ի «Հսկումս»։ Ինչ սքանչելի և սիրուն պիտի լինէին մեզ համար եթէ միւս եկամուտ բաներն ալ Ասոր նման հայացնէինք. զոր օրինակ. Բ. Քանի որ Հանդիսաւոր վերաբերումն ի ժամ Ս. Պատարագի անյարմար դատուած է, փոխանակ զայն խափանելու՝ միթէ աւելի պատշաճ և փառաւոր չէ՞ր լիներ եթէ փոխանակէինք զայն կամ վերածէինք Լատինաց Ամենասուրբ Մարմնոյ եւ Արեան տօնին չքեղ թափօրին, ճոխացնելով զայն (Վերաբերումի գեղեցիկ թափօրը) հոգեբուխ և ըստ պատշաճի չարականներով ու տաղերով. և այսպէս ճիշդ հայկական կերպարանք մը կ'առնուր՝ այժմեան մերոց ոմանց ճիշդ լատինականը փոխ առածին տեղը։ Գալով Գ. Քառասնաժամեայ (Quarantore) Երկրպագութեան՝ զայն եւս կարելի է վերածել մեր հայկական Հսկումներուն՝ պէտք եղած վայելուչ բարեշրջումներով։

— Այսչափը մենք ունենալնէս և հայացնել կարենալնէս ետեւ՝ այլ եւս ի՞նչ բան կը պակսի մեզի և ինչո՞ւ համար այդքան օտարասիրութեան յարած են մեր ոմանք, մերինը թողլով՝ բոլորովին լատինանալուս ի՞նչ պատճառ կուտան։

— Ա՜հ, սիրելի Գասպար աղբար, այս օտարամոլութիւնը չէ՞ մի զմեզ ծիծաղելի հանդիսացնողը. այո՛, այս մեր անխորհուրդ ընթացքներն են՝ որովք՝ կը համարձակիմ յայտնել քեզի թէ՝ կան դեռ մի քանի ուարօրինակ ուղղելիք բաներ, զոր օրինակ, այնչափ անգամ խօսուած ու մեղադրուած «հին և նոր ուսմարի» խառնափնդոր կիրառութիւնին միւսնոյն հասարակութեան մէջ. թողունք մէկդի նաեւ մեր եկեղեցականները բարեւելու բոլորովին եւրոպականացեալ ձեւերը՝ որովք աշխարհական և եկեղեցական չեն զանազանուիր. իրօք համամիտ չեմ համազգայնոց անխտիր և ջափազանց սիրողոներ չուայելու մասին, որով ոչ կաթողիկոսը, և ոչ եպիսկոպոսը և ոչ առաջնորդական փոխանորդն ու տեղապահը՝ և ոչ ալ վարդապետը կրնայ զանազանել վարժ չեղող մէկը. բայց ինչպէս պահ մը առաջ ըսիր՝ ծայրայեղութիւնները մերժելու է։

— Բայց ես որչափ ալ օտար լեզուներ չեմ գիտեր նէ՝ ամէն երկիր իր սովորութիւններն, ամէն լեզու իւր յատուկ բանաձեւերն ու ոճերն ունին. ուստի այս մասին պէտք է իւրաքանչիւրին սովորութեան ու յատկութեան հետեւիլ երբոր բանաւոր պատճառներ չ'արգելուն զայդ. բայց ատոնց բուն պատճառներն՝ ես կարծեմ մեր այժմեան բռնած դրութիւնն ու սերտ յարաբերութիւններն են՝ որովք կ'ընտանենանք օտարաց հետ և կ'ընդօրինակենք անոնց նորոյթներն (մօտոները) ու ձեւակերպութիւնները՝ առանց յիշելու թէ ըստ մերոց նախնեաց՝ պէտք է միշտ օտարաց աղէկն առնուլ և յոռին տարամերժել։

— Ըսածդ մասամբ արդարացի է, որովհետեւ հիմա կրնանք ըսել թէ կրթական վիճակնիս բաբելոնական խառնակութիւն մ'է. ինչպէս կը նշմարուի մինչեւ անգամ մեր բոլոր լրագրաց բազմոճեան լեզուէն։

— Վա՛րժապետ, միտքս բան մ'ալ եկաւ. այսինքն քանի մը տարիներ առաջ Սրբազան Քահանայապետին՝ Եկեղեցեաց միութեան խնդրոյն համար հանած սքանչելի և իմաստալից Կոնդակը և սիրալիր և իրաւացի յորդորը. արդ ինչ վախճան ունեցաւ այդ Կոնդակը։

— Ինչ վախճան կ'ուզէիր որ ունենար. ամէնքն ալ իրաւունք տուին Սրբազան Քահանայապետին և ամէնքն ալ գովեցին սոյն գաղափարն. սակայն դիտես, Գասպար աղբար, որ ուրիշ խնդիր է ընդունիլ ուրիշին բարեմասնութեանց և առաքինութեանցը վրայ՝ և ուրիշ խնդիր է անոնց հետեւիլն ու նմանիլը։ Հեռուն չերթանք ըսածս հաստատելու համար, այսինքն ուրիշ խնդիր է ընդունիլ մեր երանաշնորհ Հայրապետներն, Ս. Լուսաւորչէն սկսեալ, և ուրիշ խնդիր է անոնց յօրինած սքանչելի Շարականները և գրութիւնները երգելը, և չա՜տ տարբեր խնդիր է անոնց երկնընթաց չաւղին հետեւիլը և երգուած չարականներուն անսայթաք և ուղիղ իմաստովը ընթանալն։

— Գոնէ՝ տօնական օրերնիս միակերպ կատարէինք համայն Քրիստոնեայք, այսինքն միեւնոյն սուրբերը և տօնախմբութիւնք՝ ամէն տարի միեւնոյն օրը կատարէր. ապա թէ ոչ՝ ճիշդ բաբելոնական խառնակութիւն կրնանք կոչել այս համօրէն Քրիստոնէից ընթացքը. և կարծեմ այս բանս գործադրելու համար կաթողիկէներ ըլլալու հարկ չկայ։

— Ո՜հ, երանի թէ յայդմ դոնէ յաջողէր համայն Քրիստոնէութիւնը ի բաց թօթափելով իւր դարաւոր քաշքշուք վէճերն, գծուծ անհատական գաղափարները, յարատեւ կնճռոտ մրցումներն ու աւերիչ շըշուկները ու երեւակայական սխալ նախապաշարումները։

ԳԱՒԱՌԱՑԻ ՈՄՆ

Ամասիա, 10 Հոկտ. 1902

ՀԵՐՔՈՒՄ

Անցեալները մայրաքաղաքին հայերեն թերթերէն ոմանք, Արքեպիսկոպոսական Փոխանորդ Տ. Գրիգոր Ծ. Վ. Աշըգեանին՝ իբր թէ ապօրինի պակներ կատարած ըլլալը հրատարակած էին։ Պոլսական մամուլէն այդպիսի հրատարակութիւն մը երեւան եկած ըլլալը զարմանք չի բերեր. զարմանք յայնժամ տեղի կ'ունենայ՝ երբ հաւատք ընծայուի նման անտեղի ամբաստանութեանց։

Խնդրոյն եղելութեան գալով, պէտք է դիտել թէ երկու պարագայից մէջ միայն կրնայ ապօրինի համարուիլ պակադրութիւն մը. նախ երբ պաշտօնեան ձեռնհաս չէ (Ministre compétant)· այս է երբ իրաւասութիւն չունեցող պաշտօնեայ մըն է պըսակ ընողը։ Երկրորդ՝ երբ կատարուած պսակը եկեղեցական դրական օրինաց հակառակ է, բայց յիշուած երկու դիպուածներէն և ոչ մէկը տեղի ունեցած է մեր խնդրոյն մէջ։

Գաւառներու մէջ սովորութիւն եղած է ամուսնական խնդիրներու պատճառաւ դիմումներ ընել նաեւ տարբեր յարանուանութեան հեղինակութեանց։ Կաթողիկէ Եկեղեցւոյ ձեռնհաս պաշտօնեան, թէեւ սկզբմամբ իրաւունք ունի իրաւասութիւն գործածել, մանաւանդ երբ իրը սեպհական հովիւ իրեն դիմում կ'ըլլայ և կը խնդրուի, այսու հանդերձ չահեցող փափկանկատութեամբ մը կը կանխէ, կ'իմացնէ եղելութիւնը համազգի պաշտօնէին, որուն կանխաւ դիմում եղած է. երբ ճար և դարման չգտնէ, ծանր անպատեհութեան և անկարգութեանց առջեւն առնելու վախճանաւ, ժամանակ մը դիմում ընողին հաւատարմութիւնը փորձելէ յետոյ, խղճմտանաց պարտ կը համարէ հարկ եղած անօրինութիւնը ձեռք առնելու, և ի գործ

դնելով, ազատել խեղճ հաւատացեալը յուսահատ վարանումէ մը և ծանր բեռնէ մը, զոր միւս պաշտօնեան, ո՛ գիտէ ինչ նպատակաւ անոր վրայ բարձեր է։

Իսկ եկեղեցական գրական օրինաց հակառակ պսակագրութիւնն մեր խնդրոյն մէջ համազգի պաշտօնէին թիւր ենթադրութեան և ըմբռնումին վրայ միայն հիմնուած է. օրինակի ագագաւ Կաթոլիկէ Եկեղեցւոյ ձեռնհաս պաշտօնեան չ'անգիտանար թէ բանաւորութեան և խելքի վրայ հիմնուած Աստուածաբանական կանոնաց համաձայն, այրի երիկ մարդ մը այրի կին մը կնութեան առնելով, առանցմէ կանխապէս ոչ մէկ հօրէ և ոչ մէկ մօրմէ ծնած որդւ և էգ զաւակներն ալ պիտի կրնան միանգամայն միմեանց հետ ամուսնութեամբ միանալ. նմանապէս չէ արգիլեալ իրաւագիտական և եկեղեցական կանոնօք, որ երկու եղբայր կրնան երկու քոյր առնուլ, կամ եղբայր մը և քոյր մը ուրիշ եղբօր մը և քրոջ մը հետ ամուսնանալ, և այլ ասոնց նման դէպքեր։ Ահա ճիշդ այս կարգի պսակներ են զորս ապօրինաւոր կը հրատարակուին կամ չարամտութեամբ և կամ ագիտութեամբ, որոց երկուքն ալ դատապարտելի են. չեն կրնար մեղադրելի և դատապարտելի չ'ըլլալ ձեռնհաս պաշտօնէի մը, քահանայի մը, և մանաւանդ Առաջնորդի մը համար. բայց դժբաղդաբար իրականութիւն էայսպիսեաց համար, մեղք չեղածը մեղքի տեղ դնել, և մեղք եղածը մեղք չհամարել, և իրենց յանցանքը ուրիշի վրայ բառնալ, իրենց մեղքը ուրիշի վերագրել. քանի՜ քանի՜ ոչ թէ միայն ապօրինաւոր այլ անվաւեր և կրօնի հակառակ պսակներ չեն համրուիր Արաբկիրի համազգի Առաջնորդին, զորս ականատես վկաներ կը հաստատեն։ Կաթոլիկէ Եկեղեցւոյ մէջ միութիւն կայ, և այս հեղինակութեան ճանչցուելումն է որ ոչ ոք կրնայ ինքնօրէն գործել. ինքնօրէն գործողը այդ միութեան մէջ չէ, հեղինակութիւնը չճանչցողը Կաթոլիկէ Եկեղեցւոյ միութենէն, Եկեղեցիէն դուրս է. հետեւաբար Արաբկիրի Եպիսկոպոսական փոխանորդը չի կրնար ապօրինի պսակներ կատարել առանց եկեղեցական հեղինակութիւնը ոտնակոխ ընելու, Եկեղեցւոյ միութենէն զրկուելու և հերձուածող ըլլալու։ Ուրեմն պարզ ամբաստանութիւններ են հրատարակուածները, եւ ոչ այլ ինչ։

ՃՇՄԱՐՏԱՍԷՐ ԴԻՏՈՂ ՄԸ

Ս. ՅՈՎՍԷՓ ԽՈՐԹՈՒՍՈՒ ՎԷ ԵՂԲԱՅՐՈՒԹԻՒՆԸ

Եարընքի բազար կիւնիւ, սաաթ 4 1)2-տա, Ս. Յ. Ոսկերեան քիլիսէսինտէ, Ս. Յովսէփ Խորթուսընա հիւրմէթէն, Կ-Բաթրիգ րիւթպ. Էմմանուէլեան Պօղոս էֆ. հազրէթլէրի հազըր օլտուգլարը հալտէ, Ատանա Եպիսկոպոսը Արհ. Թերզեան Պօղոս Գերապայծառ թարաֆընտան մուխանթան սուրէթտէ Գուտտասը չէրիֆ թագտիս խըլընաճագ, վէ Վիէննա Մխիթարեան Թարիգաթը րէհպանընտան Հ. Արիստակէս Վ. Տալեան թարաֆընտան պիր նեբզող իրատ գըլընաճագ տըր։

Պատէհու մէզքիւր զիյնէթին իճրասընա վասըթա օլան Ս. Յովսէփ Եղբայրութիւնընըն էօլմիւշ ազալարընըն իսթիրահաթը րուհլարը իչին Հոգեհանգստեան Պաշտօն իճրա խըլընաճագ տըր։

Կէրէք մէզքիւր ճէմիյէթի խայրիէ ազալարընըն վէ կէրէք սաիր տինտարանըն եարընքի զիյնէթի րուհանիէտէ հազըր պուլունմալարը՝ վազիֆէի տինիէ իճապընտան տըր։

ՏԻԿԻՆ ԱՂԱՒՆԻ ՔԱՋԱՋԵԱՆ

Մուխթէվէֆա Քաղաղեան Յակոբ բաշանըն վէ Քաղաղեան Նշան էֆ. նին հէմշիրէի մուհթէրէմէլէրի ՏԻԿԻՆ ԱՂԱՒՆԻ ՔԱՋԱՋԵԱՆ, ազ կիւն զարֆընտա տիւչար օլտուղը խասթէլիքտէն աղաաէի սէր խուէմէնէրէք, չարշէնպէ կիւնիւ վէֆաթ իթմիշ, վէ ճէնազէ ալայը՝ տիւն Ս. Երրորդութիւն քիլիսէսինտէ իճրա խըլընմըշ տըր։

Մուխթէվէֆիյէ՝ էվսաֆը մէմտուհէ իլէ մութթասըֆէ, խուսուսիյլէ խայրխահ վէ ֆուգարաբէրվէր պիր գատըն օլուպ, ալէնի վէ չօգ տէֆա խէֆի նիչէ նիչէ խայրխահլըգլարը, էզճիւմլէ Ս. Փրկիչ խասթախանէսինէ վէ Խասքէօյտէքի Գալֆաեան Որբանոցա էյլէտիքլէրի, ճիւմլէնին րիայէթ վէ թէվէճճիւհիւնիւ պիհագգ գազանմըշ օլմասըյլա, վուգուի վէֆաթը զայեաթը մուհիմմէտէն աստ օլունմայա սէզա պուլունմուշ տըր։

Ճէնազէ ալայընա՝ Բաթրիգ Ամեն. Օրմանեան Սրբազան րիասէթ իտիպ, խիթամը տիւնի րուհանիտէ իրատ իյլէտիքլէրի մէրսիյէտէ, մուխթէվէֆիյէնին էվսաֆը ճէմիլէսինի վէ խայրխահլըգլարընը թագտիր իթմիշ, վէ ալէլ ումում գատընլարա պիր հիւսնի նիւմունէ օլմայա լայըգ պուլունտուղընը զիքր իթտիքտէն սօնրա, պիրատէրի Նշան էֆ. յէ վէ ումում Քաղաղեան խանէտանը ազալարընա պէյանը թաազիյէթ էյլէմիշ տիր։

Իշպու ճէնազէ ալայընտա բէք չօգ վէ հէր սընըֆ մութէպէրանը միլլէթ վէ խայլի էճանիպ, պազը մէքթէպ վէ որբանոցլար չակիրտանը հազըր պուլունմուշ, վէ րուհանի տուալարընըն խիթամընտան սօնրա, հուզզար, Քաղաղեան Նշան էֆ. յէ պէյանը թաազիյէթ իթմիշլէր տիր։

Պատէհու ճէնազէ՝ մուքէյյէտ պիր արապա մախսուսա վազ իլէ, խայլի ագրապա վէ ահպապը՝ 50 գատար լանտօ վէ տիկէր արապալարա րաքիպէն, Շիշլի գապրիսթանընա պիլ ազիմէ, մուխթէվէֆիյէ Քաղաղեան խանէտանընա մախսուս մագպէրէտէ տէֆն խըլընմըշ տըր։

Բաթրիգ Ամեն. Օրմանեան Սրբազան՝ Նշան էֆ. յի քէնտի արապասընա ալարագ, պէրայի թաազիյէթ Քաղաղեան խանէսինէ ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

ՍՕՊՐԱՆԻԷ ՄԷՃԼԻՍԻՆԻՆ ՔԻՒՇԱՏԸ

Պուլկարիսթանըն Սօպրանիէ մէճլիսի՝ կէչէն սալը կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա քիւշատ օլունմուշ տըր։ Մէճլիսի վիւքէլա րէիսի՝ բրենս Ֆէրտինանտըն աթիւտէքի նութգընը օգումուշ տըր.

«Պուլկար ճէմաաթընըն սիզէ իհալէ իթմիշ օլտուղը վազիֆէի ալիյէնին իճրասը իչին պուրատա թօբլանմըշ օլտուղընըզը մէմնունիյէթի մախսուսէ իլէ թէքրար կէօրմէքտէյիմ։ Էմարէթին, իտարէի մէմլէքէթի մունթազամ պիր հալէ գօյմագ իւզրէ վագը օլան սայ ու ղայրէթլէրինի իլան իթմէք՝ պէնիմ իչին մուճիպի մահզուզիյէթ տիր, վէ էյալաթ մէճլիսլէրինին սէրպէսթ սուրէթտէ իճրա օլունան ինթիխապաթը՝ պունլարը պիր տէլիլի տիր։ Բէ-զալիք կէչէն իճթիմաէ գարարլաշտըրըլընըզ խաթիգալարըն՝ Պուլկարիսթանըն իթիպարընըճա մէմնունիյէթպախշ սուրէթտէ իճրա օլունմուշ օլտուղընը, վէ մէմլէքէթին թէրագգըյաթը մունթազամասընա զաար վերէն միւշքիլաթը մանէվիյէնին պու սուրէթլէ պէրթարաֆ խըլընտըղընը կէօրմէքլիքլէ պէյան իյլէրիմ Էմարէթիմիզին, պիլճիւմլէ հիւքիւմէթլէր իլէ միւնասէպաթը տօսթանէ իւզրէ պուլունտուղընը տախի մէմնունէն կէօրմէքտէյիմ։ Պուլկարիսթանըն հիւսնի միւնասէպաթընը վէ պէյն էլ միլէլ հիւսնի մէվգիինի մուհաֆազա իթմէք իւզրէ, Էմարէթին վագըֆ օլան մէսաի վէ իգտամաթընը, վէ պու մէսաի ու իգտամաթըն լաեըգ օլտուղու սուրէթտէ թագտիր խըլընաճաղընը պիլիրսինիզ։

«Ֆայտէլի խըզմէթլէր իչին խալիսանէ սայ ու ղայրէթլէրինիզէ խաքեաթ օլմուշ օլարագ, կէլէճէք սէնէնին պիւտճէսինի վէ էմարէթ թարաֆընտան սիզէ թագտիմ օլունաճագ գանուն լաիհալարընը, արիզ ու ամիգ միւթալէատան սօնրա գապուլ իթմէք իւզրէ, պիլճիւմլէ սայ ու ղայրէթլէրինիզի սիզտէն իթմինանըմ վար։ Պու իւմիտ իլէ, վազիֆէնիզ հագգընտա թէպրիքլէրիմի Ալլահըն թէվֆիգինի խօշ, վէ մէճլիսին իճթիմաը միւտտէթինին աչըլտըղընը իլան իյլէրիմ։

«ՖԷՐՏԻՆԱՆՏ»

ԽԱՐԻՃԻԷ

ՍՕՄԱԼԻԼԷՐ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ. — Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի՝ Պօէրլէր իլէ փուլի մուհարէպէտէն անճագ գուրթուլուպ, հէնուզ օ մուհարէպէնին թէֆէրրուաթըյլա ուղրաշըրըղը հալտէ, Աֆրիգանըն տիկէր պիր թարաֆընտա եէնիտէն պէլայա ուղչար օլմուշ տըր։

Պու տէֆա, Աֆրիգատա, Աատէն քէօրֆէզինին ճէնուպընտա վագը Սօմալիլէր մէմլէքէթի էհալիլէրի՝ կէօրիւնիւր քի, պիր խայլի գէհրամանըն պէրու սրալարընտա խօշնուտսուզլուգ էսէրլէրի հիւգիւմ իթտիքտէն սօնրա, նիհայէթ սօն կիւնլէրտէ, բէյանլէրինտէ պիրտէնպիրէ Ինկիլիզլէրէ գարշը չըգմըշ օլուպ, թարաֆէյն արասընտա էքսիւնէ չէտիտ մուհարէպէ վուգուա պուլմուշ, վէ Ինկիլիզլէր էվվէլ էմիրտէ մաղլուպ օլուպ, զայիթ վէ սաքէր խայլի զայեաթ վէրմիշլէր իսէ տէ, սօնրատան հէյէթինէ իմտատ գուվվէթլէրէ, Ինկիլիզլէրին ղալէպէ իտէճէքլէրի շիւպհէսիզ տիր։ Զաթէն հէր նէրէտէ Ինկիլիզլէրէ մուհարէպէյէ թութուլմուշլար իսէ, տախմա այնի հալ վագը օլմուշ տըր։ Հէր նէ օլսա, Սօմալիլէր իչինին պիւյիւք պիր էհէմմիյէթի օլմայըպ, խուսուսիյլէ Պօէրլէր իլէ օլան մուհարէպէնին էօյրէթտիկի թէճրիւպէլէր սայէսինտէ, Ինկիլիզլէր, էթրաֆտան ճէլպ իտիլէն գուվվէյի ասքէրիյէ իլէ մէթանէթի լազըմէյի իչին թա պիտայէթինտէ կէօսթէրէրէք, վագըանըն ուզամայաճաղը մէմուլ տըր։

Մ. ՉԷՄՊԷՐԼԷՆԻՆ ՍԷՅԱՀԱԹԸ — Ինկիլթէրրա միւսթէմլէքաթ նազըրը Մ Չէմպէրլէնին Աֆրիգայը Ճէնուպիյէ կիտէճէկինէ տաիր չըգան հավատիս՝ շայեանը էհէմմիյէթ տիր։ Միւշարիւնլէյհին իշպու սէյահաթը՝ հագգըէթէն ճիտտի պիր վագըա թէշքիլ իթտէ կէրէք տիր։ Պու սէյահաթ՝ հալընտէ Ինկիլթէրրատա աէյլի, պիլթէլէ Եվրօբատա տախի թէճճիւպի ուսուլսյի մուճիպ օլմուշ տըր։ Միւշարիւնլէյհ՝ Թրանսվալըն մուվասալէթինտէ, հէնուզ օրալարտա հիւքիւմ իտէն ահվալի կէօզիւ իլէ կէօրիւպ, իթթիխաղը իճապ իտէն թէտպիրլէր հագգընտա Ինկիլիզ հիւքիւմէթինէ պիր րաբօրթօ թագտիմ իտէճէք տիր։

Աֆրիգայը Ճէնուպի մէսէլէսի հէնուզ վէխիմ պիր հալտէ օլուպ, Լօնտրատա տէվէրան իտէն էֆքեարա նազարէն, Մ. Չէմպէրլէնին մէզքիւր սէյահաթըյլա Թրանսվալ մէսէլէսի գաթիյէն հալլ օլունամայաճաղը, պու խուսուսսա պիր տէրէճէ հիւսնի թէսուիյէ մուճիպ օլաճագ, վէ հիչ տէյիլ իսէ, մէսէլէ գըսմէն պաշքա չըգարըլաճագ տըր։

ԱՖՂԱՆԻՍԹԱՆ — Շու արալըգ Աֆղանիսթանըն Ռուսիա իլէ Ինկիլթէրրա պէյնինտէ վէսիլէի մուպահասա օլմուշ տըր։ Ռուսիա՝ հուտուտ վէթիճէսի կիպի պազը մէսէլէլէրի տօղրուտան տօղրու Աֆղան հիւքիւմէթիյլէ թէսուիյէ իթմէք իւզրէ Ինկիլթէրրանըն րըզասընը սորմուշ օլտուղընտան, Ինկիլիզ բարլամէնթօսընտա վէ ղազէթալարընտա պու խուսուս խայլի հէյէճանը մուճիպ օլմուշ տըր։ Ինկիլիզ հիւքիւմէթի, պու պապտէ ճէվապ վէրմէք իւզրէ Ռուսիայա պիր թագրիր չէյէր սորմուշ իսէ տէ, նէ՝ խօլայ ճէվապ ալընտըղը մալում տէյիլ տիր։ Շու գատար քի Ինկիլթէրրա, հէր նէ օլսա օլսուն, Ռուսիանըն, Աֆղանիսթան հագգընտա Ինկիլթէրրաճա գարարը թէճէպպիւսաթտա պուլունմասընա միւսաատէ իթմէյէ, չիւնքի Աֆղան մէմլէքէթի Հինտիսթան իլէ Ռուսիա պէյնինտէ պիր սէտէր մագամընտա պուլունմասըյլա, օրասը՝ պու ճիհէթլէ Ինկիլթէրրանըն գալպէկահը մագամընտա տըր։ Պունունլա պէրապէր, Ռուսիա, Աֆղանիսթանըն հէր իքի թարաֆընտա, եանի Թիպէթ տէ վէ Իրանտա պօշ տուրմայըպ, քէնտի մէնֆաաթը իչին ֆաալանէ չալըշմագտա տըր։

ԱԳՍԱՒ ՇԱՐԳ ԱՀՎԱԼԻ. — Նոյեմպէրին 1ինճի կիւնիւ, եանի պու կիւն, Ինկիլթէրրա, Ալմանիա, Ֆրանսա վէ Ճաբօնիանըն Շանկհայտաքի ասքէրլէրինին օրատան չըգմալարը գարարլաշտըրըլմըշ տըր։ Պու Թէտպիր՝ Ալմանիա թարաֆընտան կէօսթէրիլէն պազը չարթլար ճիհէթլէ լէօխէիրլէն օլուպ, հէր նէ գատար Ինկիլթէրրանըն մէնֆաաթլարընա զարարը պուլունմուշ իսէ տէ, մէզքիւր չարթլարա ախէր հիւքիւմէթլէրէճէ մուվաֆագաթ խըլընմըշ օլմասըյլա, Ինկիլթէրրա տախի մուվաֆագաթա մէճպուր օլմուշ տըր։ Ալմանիանըն չարթլարընտան՝ անճագ Ալմանիա, Ֆրանսա վէ Ճաբօնիանըն միւսաաթէֆի օլաճաղըր՝ Ինկիլիզ ղազէթալարընըն պու պապտէ նէշր իթտիքլէրի մագալէլէրտէն անլաշըլըյօր։

ՎԷՐԷՄ ԳՕՆԿՐԷՍԻ. — Կէչէնլէրտէ Պէրլինտէ պէյնէլ միլէլ ագտ օլունան վէրէմ գօնկրէսինտէ, պու տէհշէթլի իլլէթ հագգընտա խայլի միւզաքէրաթ ճէրէյան իթմիշ, վէ իլլէթին չիւտէթինի խաֆիֆլէթմէք իւզրէ պազը թէտպիրլէր թավսիէ օլունմուշ տըր։

Մէզքիւր գօնկրէ, վէրէմ իլլէթինին մէնի սիրայէթինէ չալըշմագ իչին մէվճուտ օլան չէրքէթին, սախտ վէքիլի օլմագ իւզրէ 5 ազատան միւրէքքէպ պիր միւթէշէքքիլ իճրա հէյէթինի թէշքիլինէ գարար վէրտիքտէն սօնրա, չըգան պազար կիւնիւ գապանմըշ տըր։

ԻՐԱՆՏԱ ՏԷՀՇԷԹԼԻ ԵԱՆԿԸՆ. — Իրանըն Րէշթ չէհրինտէ սաաթ. 17տէ տէհշէթլի պիր եանկըն զուհուր իտէրէք, օ էթրաֆտէ չիտտէթլի պիր րիւզկեար էսմէքտէն, աթէշ, տէրհալ միւթէաատտիտ գօլլարա թագսիմ օլմուշ, վէ պիր գաչ սաաթտա 1500 տիւքքեան իլէ պիր գաչ խան եանմըշ տըր։ Մատտի զարարըն միգտարը՝ պիր միլյօն րուպլի թախմին օլունուեօր։

ՍԻՃԻԼԻԱՏԱ ՖՈՒՐԹՈՒՆԱ ՎԷ ՍՈՒ ԹՈՒՂԵԱՆԸ. — Գաթանիա վէ Սիրակօսա թարաֆլարընտա չիտտէթլի ֆուրթունա իլէ եաղմուրլար եաղարագ, տէմիր եօլլար, պաղլար, պաղչէլէր պօզուլմուշ, նէհիրլէր ճօշուպ, սուլար օ գատար եիւքսէլմիշ տիր քի, էհալի գօրգուլարընտան տամլարըն իւզէրինէ չըգմըշլար տըր։— Մէսինա լիմանընտա ֆուրթունա սէպէպիյլէ սէֆինէլէր կիրէմէմիշլէր տիր։

ԵԷՆԻ ՊԻՐ ԵԱՆԱՐ ՏԱՂ. — Կուաթէմալատան ալընան պիր խապէրէ կէօրէ, Կիւզալթանկօ չէհրինտէ եագըն չիտտէթլի պիր սուրէթտէ քիւլ եաղմուրը եաղմայա պաշլատըղընտան, էհալի գօրգուլարընտան ուզագ եէրլէրէ չէքիլմիշլէր տիր։ Սանթա-Մարիա եանար տաղընըն թութունլարը րիվայէթ օլունուեօր։ Տիկէր պազը վօլգանլար տախի թութուշմուշ տըր։ Զէլզէլէլէր հիս խըլընմըշ, վէ եէր ալթընտան ահէնկէթլի կիւրիւլթիւլէր իշիտիլմիշ տիր։

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷ ԱՀՎԱԼԸ ՍԸՀՀԻԷ

Պէյօղլունտա Գուլէ-գաբուսու ճիվարընտա Հօճա-Ալի մահալլէսինտէ, 33 նումերօլու խանէտէ սաքին մէյխանէճի Եանի վէլէտի Մօրիատիսին եումուրճագտան ԹուԹուլտուղը պիլ մուայէնէ անլաշըլմասը ուզէրինէ, մէրգում իլէ 3 նէֆէրտէն իպարէԹ օլան աիլէսի, Սէրվի-պուռնը խասԹախանէսինէ նագլ իտիլտիկլի կիպի, խասԹանըն իխԹիլաԹ իԹտիկի Գալաթասա Պիւյիւք-խան գարշըսընտաքի մէյխանէ տէրունինտէ 18 նուֆուս, պուլունտուղը հալտէ գօրտօն ալթընա ալընըպ, էշխասը մէրգումէնին տախի մէզքիւր խասԹախանէէ կէօնտէրիլմէք ուզրէ պուլունտուղու Ալթընճը տաիրէի պէլէտիյէ հէյէթի ըրհէվէսի ըմասէթինտէն իշար խըլընմըքլէ, Տէրսաատէթտէն չըգաճագ եօլճուլարըն Գալաթա բարլամօրիասը իլէ Եէնի-գաբու վէ Գալատ գարանթինա խաւրէլէրինտէն պաշըրէն վէ չըմէնտըֆէր իլէ կիտէճէք եօլճուլարըն Սիրքէճի, ԶաԹալճա վէ Թուզլա ըսԹասիօնլարընտա պէրրէն մուայէնէի Թըպպիէճէ Թապի ԹուԹուլմասը, վէ Գահրը Սէֆիտ իլէ Գարատէնիզէ միւԹէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէք սէֆինէլէր հագգընտա տախի' իւք ուղրայաճագլարը սըհհիէ մէրքէզլէրինտէ Թէքրար մուայէնէի Թըպպիէ իճրասը, վէ սըհհիէ բաթէնթալարընա' «Տէրսաատէթտէ, սէնէ 318 հզիրա. 12 Թարիխինտէ եումուրճագտան պիր միսապ վուգու պուլմուշ տըր» իպարէսինին տէրճի խուսուսլարընա' Մէճլիսի ումուրը սըհհիէճէ գարար վէրիլէրէք, իճապաթընըն իճրա իտիլտիկի' Սըհհիէ նէզարէթինտէն պա Թէզքիրէ իշար վէ լազըմ կէլէն տէվայիրէ Թէպլիղաթ իւֆա գըլընտըղը իշար օլունուր:

⁂ Սէրվէթին պէճաւընա կէօրէ, մէրգում Եանի վէֆաթ իթմիշ տիր:

⁂ Պուլկարիստան սըհհիէ մէճլիսի' Տէրսաատէթտէն կիտէնլէրէ գարշը ամիտէքի գարարլարը վէրմիշ տիր. «Տէրսաատէթտէն Պուրկազ, Վարնա վէ Հէյտարփաշայա վասըլ օլան եօլճուլար' չէտիր մուայէնէի Թըպպիէյէ Թապի օլաճագլար տըր. Բէնտի էշխալը լուրղըլյա Թիւթիւն խոմլէք ուզրէ, պիր եախօտ պիր գաչ կիւն Թէհաֆֆիւլյանէլէրտէ հըֆզ օլունաճագլար տըր: Շարգ Սիւրամ գալտարը տախի տախիլ օլարագ, քաւֆֆէյի գաւմալար, Պուլկարիսթանա կիտէն եօլճուլարը հըգարմագ վէ էշեալարընը Թէսլիմ իթմէք ուզրէ Հէյտարփաշայա տուրաճագլար տըր:

Տէրսաատէթտէն կիտէն սէֆինէլէր իչին եալընըզ Վարնա վէ Պուրկազ լիմանլարը աչըգ օլուպ, պունլար' չէտիր պիր մուայէնէի Թըպպիէտէն սօնրա գապուլ օլունաճագլար տըր: Տէրսաատէթտէն կիԹմէյէն վէ չահատէթնամէյի համիլ օլմայան գուլլանըլմըշ էշեա վէ սաիրէ' Թիւթիւն խոլտուրմէտէն սօնրա Պուլկարիսթանա կիրէպիլէճէքլէր տիր:

⁂ Շէհրիմիզտէն հարէքէթ իտէճէք օլան եօլճուլար հագգընտա մուայէնէի Թըպպիէնին իճրասը իչին, Թուզլա վէ Զաթալճա ըսԹասիօնլարընա աթըպպաի մախսուսէ վէ գատընլարըն մուայէնէսինէ մէմուր էպէլէր կէօնտէրիլմիշ, վէ Գալաթա բարլամօրիասը իլէ Եէնի-գաբու գարանթինախանէսինէ տախի պիրէր Թապիպ Թայինի օլունմուշ տըր:

⁂ Ռումանիա հիւքիւմէթի' չէհրիմիզ եօլճուլարընը եալընըզ մուայէնէի Թըպպիէյէ Թապի ԹուԹմագլա իքթիֆա էյլէմիշ տիր:

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Տիւրպէքիր վէ Մամուրէթ իւլ Ազիզ վիլայէթլէրի աւլիէ միւֆէթթիշլիկի' Խիւտավէնտիկեար վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ումումի մուաւինի Նէշատրճեան Գաբրիէլ էֆ.յէ, Սիվաս վիլայէթի աւլիէ միւֆէթթիշլիկի' Պէյրութ վէ Սուրիէ վիլայէթլէրի աւլիէ միւֆէթթիշ մուավինի Միխայիլ Լաթիֆ էֆ.յէ, Պէյրութ վէ Սուրիէ վիլայէթլէրի աւլիէ միւֆէթթիշ մուավինլիկի' Տէստ-ալաճ պիտայէթ մահքէմէսի միւտ. ում. մուավինի ԱրԹիւր Մագաքեան էֆ.յէ բէճֆիլ. Մէֆրուշաթ Հիւմայուն խազինէսի վէ Հէրէքէ ֆապրիգայը Հիւմայունը միւտիրի Աքիֆ պէյէ պալէա, Սէլանիք վիլայէթի տէֆթէրտարը Րիֆաթ պէյէ ուլէա էվվէլի, հիւմիւշխանէ միւթէսարրըֆը Խիւսրէվ պէյէ ուլէա սանիսի րիւթպէլէրի Թէվճիհ. Գանգը Օսմանի սապըգ միւտիրի ումումիսի Սըր Համիլթըն Լանկա մուրասսա, Գանգը Օսմանինին Բարիսաէքի մէճլիսի իտարէ աղաըընտան պարօն տը Նէօֆլիզէ 1ինճի վէ Ալմանիա սէֆարէթի մայէթինէ մէմուր Լօրէյ վարօըը գօմանտանը ֆօն Բօպժէ 3ինճի Մէճիտի, հիւմիւշխանէ միւթէսարրըֆը Խիւսրէվ պէյէ 3ինճի Օսմ., Սամրագամ հազրէթլէրինին իքի քէրիմէլէրի հանըմ էֆ.լէրէ 1ինճի, միւթէպէրանը Թիւճճարտան Մ. Պէյքէրին վէճհէսինէ 2ինճի Շէֆգաթ նիշանլարը իհսան պույրուլմուշ տուր:

ՏԱԽԻԼԻԷ

Տիւն, սէլամլըգտան սօնրա, Ավստրիա վէ պատէհու Սըրպիա սէֆիրլէրի' սուրէթի զայըը րէսմիէտէ հուզուրը հազրէթի Բատիշահիյէ գապուլ օլունմուշլար տըր:

—Տիւն սէլամլըգ րէսմինի Թէմաշա իԹմէք ուզրէ, Ավստրիա սէֆիրիյէ մախսուսմը վէ սէֆարէթին պիր քըսմըպի, Իրան սէֆիրիյէ պաշ Թէրճէմանը, Իսվէճ-Նօրվէճ սէֆիրիյէ պաշ քաթիպի վէ իքի րէֆիգի, Եունան սէֆիրիյէ զէվճէսի, պաշ Թէրճէմանը վէ սէֆարէթէ մէնսուպ տիկէր պազը զէվաթ, Ռուսիա սէֆարէթի մալահամթկիւզարըյա պաշ Թէրճէմանը, Ամէրիգա մալահամթկիւզարըյա պաշ Թէրճէմանը, Բաբա հազրէթլէրինին մալէյնճիլէրինտէն մաըքի տը Սիթօյի իլէ զէվճէսի վէ մօնս. Պօրկօմանէրօ, Ռումանիանըն ժէն. գօնսօլօսըյա զէվճէսի, հէմշիրէսի վէ սէֆարէթին 2ինճի Թէրճէմանը, Պանգը Օսմանի միւտիրի ումումիսի Մ. Կ. Օպուանօ, Բանճքրի պէյ վէ Րէժի միւտիրի Մ. Բամպէր' տաւրէի ֆախիրէտէ վէ սէֆարէթլէրտէն Թավսիէ իլէ կէլմիշ օլան 33 գատար միւթէպէրանը էճանիպ տախի սէտ իւզէրինտէքի պաշչէտէ պուլունուպ, լազըմ կէլէնլէր' պիլ վասըթա հակի իլթիֆաթը Շէհրիյարի օլմուշլար տըր:

—Թարաֆը հազրէթի Բատիշահիտէն Զար հազրէթլէրինի սէլամլամագ ուզրէ Տէրսաատէթտէն իզամ պույրուլան հէյէթի մախսուսէ' բէնշշէնպիհ կիւնիւ սաաթ 4 պչ. տա Եալթայա վասըլ օլմուշ տուր: Հէյէթի համիլ օլան Իզմիր վաբօրը լիմանա եազլաշտըղընտա, պայրագլար իլէ տօնատըլմըշ, վէ սաքիրի պահրիէյի Շահանէ տիրէքլէր ուզէրինտէ սէլամա տուրտուգլարը կիպի, Տէրսաատէթ Ռուսիա սէֆիրինին վաբօրըյա տիկէր Ռուս սէֆինէլէրինին Թայֆալարը տախի սէլամա տուրմուշլար տըր: Իզմիր վաբօրը լիմանա կիրէրքէն, միւզիգալար' Համիտիէ մարշընը Թէրէննիւմ իԹմիշլէր տիր: Րէսմի գապուլէյթ' զայէթ բարլագ վէ սամիմի օլմուշ տըր: Եալթա Օսմանը չէհպէնտէր վէքիլի իլէ Տէրսաատէթ Ռուսիա սէֆիրի վէ Եալթա լիմանը միւտիրի հէյէթի իսԹիգպալէ կիԹմիշլէր, վէ Իզմիր վաբօրը ըըխթըմա եագլաշտըղընտա, Սէվասթօբօլ պէլէտիէ միւտիրի իլէ սաքէրի գօմանտանը, Ռուսիանըն պիւյիւք մէմուրլարը վէ պիր գաչ ժէնէրալլար' րէսմի ունիֆօրմալարընը կիյինմիշ օլարագ, Թիւրխան, ֆէրիգ Րիզա վէ Սաաըգ բաշալարա րէսմի խօշամէտի իւֆա իյլէմիշլէր տիր: Օրատա ճիւմլէսինէ գահվէ, չայ վէ սիկարալար իքրամ օլունմըշ տըր: Անլէրին ավտէթինտէն սօնրա, Զարըն սէրայ մէմուրլարընտան օլուպ, Օսմ. հէյէթինին միհմանտարլըղընա Թայինին գըլընան իւչ զաթ, րէսմի ունիֆօրմալարընը կիյինմիշ օլարագ վաբօրա պիլ ագիմէ, Զար Թարաֆընտան րէսմի խօշամէտի իճրա իԹմիշլէր տիր: Պատէհու հէյէթի մախսուսէ ազալարը, պիւյիւք ունիֆօրմալարընը կիյինմիշ օլարագ, ըըխթըմա չըգարգլարընտա, բէք չօգ Ռուս սաքիրի Թարաֆընտան իհԹիրամաթը սաքէրիէ իւֆա խըլըմըշ, վէ Ռուս սաքէրի միւզիգասը տախի Համիտիէ մարշընը Թէրէննիւմ իԹմիշ տիր: Մուախխարէն Թիւրխան, Րիզա վէ Սաաըգ բաշալար' Զար Թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ օլան միւքէլլէֆ արապալարա րաքիպէն, Լիվատիայա կիԹմիշլէր տիր: Օսմ. հէյէԹի Լիվատիաստա գալտըղը միւտտէթ զարֆընտա Զարըն սէրայընտա, Թախսիս գըլընան տաիրէի մախսուսէտէ միւսաֆիր օլաճագ տըր: Տիւն կիճէ Զար Թարաֆընտան մէզքիւր հէյէթէ իլէ Իզմիր վաբօրը էրքեանընա րէսմի պիր զիյաֆէթ վէրիլմիշ տիր: — Եալթատա գարագօլ վազիֆէսինի իւֆա իտէն Ռուս սէֆինէսի գաբԹանը' Իզմիր վաբօրը գաբԹանը Րիզա պէյի զիյարէթ իյլէտիկի կիպի, միւմալէյհ տախի պիր ագ սօնրա իատէի զիյարէթ իյլէմիշ տիր: Սէֆինէնին գապԹան վէ էֆրատը գարայա չըգըպ, չէհրի կէզմիշլէր տիր:

—Ալմանիա սէֆարէթի միւթէրճիմը' պագը զէվաթ իլէ պէրլիքտէ տիւն Պրուսայա կիթմիշ տիր:

—Ավստրիա, Ինկիլթէրրա վէ Եունան սէֆիրլէրի իլէ Պանգը Օսմանի միւտիրի ումումիսի Մ. Կասթօն Օպուանօ' րէֆագաթընտա մէզքիւր պանգա միւտիրի մուավինի Բանճքրի պէյ պուլունտուղը հալտէ, բէնշշէնպիհ կիւնիւ Պապը Ալիյէ կիտէրէք, Սատրազամ հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ իԹմիշլէր տիր:

—Եէվմի մէզքիւրտէ Ավստրիա սէֆիրի վէ Ամէրիգա մալահամթկիւզարը, տայիրէի խարիճիէտէ Խարիճիէ Նազըրը բաշա հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ իյլէմիշլէր տիր:

—Ռումանիա գրալըյա Պուլկարիսթան բրէնսի պէյնինտէ եագընտա Ռուսճուգտա պիր միւլագաթ վուգու պուլաճաղընը պիր Պուլկար գազէթասը րիվայէթ իտիյօր:

—99 սէնէսի նիհայէթինէ գատար օլան պագայայա հազգընտաքի աֆվը ալինին Տիւյունը ումումիէ խազինէսինէ աիտ վարիտաթա տախի շամիլ օլտուղը, անճագ գիմմէթինէ մալը միրի կէչիրէնլէրին մէզքիւր մուաֆիյէթտէն իսթիֆատէ իտէմէյէճէկլէ Շուրայի տէվլէթճէ գարարլաշտըրըլմըշ տըր:

—Շիմտիյէ գատար Տէրսաատէթ բօսԹասը պուրատան Պաղտատա 22 կիւնտէ կիԹմէքտէ իքէն, Թաթարլարտան պաշ չավուշ Մէհէմմէտ ագա' պու բօսթայը 16 կիւնտէ Պաղտատա կէօթիւրէճէկինի թէահհիւտ իյլէմիշ, վէ պու քէրրէ, իլք տէֆա պու բօսթա քէնտիսինէ Թէսլիմ խըլընմըշ տիր:

—Էվրօբատաքի մաատէն մէքթէպլէրի կիպի չէհրիմիզտէ պա իրատէի սէնիէ աչըլաճագ օլան մաատէն մէքթէպի հագգընտա տէվաիրճէ իգթիզա իտէն մուամէլէ խիթամ պուլմուշ օլուպ, րէսմը քիւշատը հագգընտա իճրա խըլընաճագ տըր:

—Իքինճի վէ իւչիւնճիւ (Էտիրնէ վէ Մանաստըր) օրտուլարը սաաքիրի Շահանէսի իչին, սաաքիրի Շահանէ Թէրզիխանէլէրինտէ պա իրատէի սէնիէ գըլըրգ միւքէմմէլ գաբօթլար տիքիլմէքտէ տիր: Շիմտիլիք 4000 գաբօթ մահալլէրինէ կէօնտէրիլմիշ տիր:

—Ալմանիա հիւքիւմէթինին տախի, Ավըսթրիա հիւքիւմէթի կիպի, Պուլկարիսթան էմարէթիյլէ գօնսօլօսլարա մախսուս պիր մուգավէլէ աքտ իտէճէկինի Սօֆիա գազէթալարը եազմըշ տըր:

—Տար իւլ Աճէզէյէ' 5էր լիրա մաաշ իլէ իքի Թապիպ Թայինի օլունաճագ տըր:

—Թահիրատօս նամ բումճա գազէթայա վէ Անաթօլի գազէթասընա ՄաթպուաԹ խալէմինտէն իխթարնամէ կէօնտէրիլմիշ տիր:

—Պու սէնէ Ռումէլիի Օսմանինին հէման հէր Թարաֆընտա հիւքմ իտէն գուրագլըգ սէպէպիյլէ գօյունլար լայըգըյլա պէսլէնէմէտիկլէրինտէն, վէ խուսուսիյլէ Էրզրումըն գարաման գօյունլարը Գաֆգասիայա, վէ Սէլանիկին զըվըրճըգ գօյունլարը' Եունանա վէ Մըսըրա իխրաճ իտիլտիկլէրինտէն, պու սէնէ չէհրիմիզտէ էԹին ֆիյաթը պահալըլաշմասը միւհԹէմէլ խուսուկին Մօնիթէօր գազէթասը եազմըշ, վէ քիւլլիյէթլի միգտարտա գօյունլարըն Մէմալիքի Էճնէպիյէյէ իխրաճը մէն իտիլմէք, վէ սարֆիյաթը մահէլլիէյի Թէրճիհ իյլէմէլէրի գօյուն Թաճիրլէրինէ իխթար օլունմագ ուզրէ, ճանիպը հիւքիւմէթի Սէնիէտէն վալիլէրէ էմր վէրիլէճէկինի պէյան իյլէմիշ տիր: —Իգտամ գազէթասը' էթին ֆիյաթը խուքէլմէսի իհԹիմալինի պու սէպէպլէրէ համլ իթմէյիպ, պաղը գօյուն Թաճիրլէրինին միւհԹէքիրլիկինէ իսնատ, ֆագաթ հիւքիւմէթի Սէնիէճէ իԹԹիխազ օլունաճագ Թէտապիրի միւէսսիրէ սայէսինտէ, պու միւհԹէքիրլէրին իւմիտլէրի պօշա կիտէճէկինի պէյան իտիյօր:

Եինէ պու պապտէ Մօնիթէօրտէ օգունտուղըմա կէօրէ, սաաքիրի Շահանէ գօյուն միւԹէահհիտի Իսմայիլ էֆ.ինին' Տէրսաատէթ սարֆիյաթընա մախսուս հայվանաթտան 960 վէ տիկէր պազը միւհԹէքիր գասաբլարըն տա 450 գօյուն սաԹըն ալաըգլարը' Շէհիր էմանէթինէ խապէր ալընմասը ուզէրինէ, մագամը Սէրասքէրիյէ Թագտիմ օլընան Թէզքիրէտէ' միւԹէահհիտի միւմաիլէյհին պու մուամէլէսինտէն չիքայէթ օլունարագ, Տէրսաատէթէ իհԹիյաճը ումումի իչին ճէլպ օլընան հայվանաթըն միգտարը' պու սէնէ սաիր սէնէլէրէ նիսպէթէն գաթէն ագ օլտուղը հալտէ, եօխսա օ սուրէթլէ հայվանաթ գարաթըլմասը' էթ ֆիյաթըընըն պիւԹիւն պիւԹիւն խուքէլմէսինէ սէպէպ օլաճաղը ճիհէթլէ, միւԹէահհիտի միւմաիլէյհէ Թէնպիհաթը լազըմէ իճրասը իֆատէ գըլընմըշ տըր: Տիկէր Թարաֆտան էմանէթի միւշարիլէյհատան Տախիլիէ նէզարէթինէ վէրիլէն Թէզքիրէտէ, Տէրսաատէթէ մախսուս հայվանաթը գարաթմագ Թէշէպպիւսինտէ պուլունաճագ գասաբլարըն Թէվգիֆ խոլընէրէք, չէտիտէն սիւչարը միւճազաթ խոլընմէլէրի լիւզումընըն' Թէքրար Իզմիտ միւԹէսարրըֆլըղընա իչարը պէյան օլունմուշ տըր: Մալիւմ օլմագ կէրէք տիր քի, չէհրիմիզին սարֆիյաթը իչին եէվմի 2500—3000 գօյունա իհԹիյաճ պուլունմագտա տըր:

—Ալմանիատան ավտէթ իտէն 16 նէֆէր Օսմանըը զապիթանը' օրտուի Հիւմայունլարա մէմուր խոլընէճաքլէր տիր:

—Մէքթէպի Թըպպիէյի Շահանէ մուալլիմլէրինտէն Տր. Խօրասանճեան էֆ.յէ 1048 զչ. Թէզաիւտ մաաշը Թախսիս խուսուսընա իրատէի սէնիէ չէրէֆսըտուր իյլէմիշ տիր:

—Տէրսաատէթ Ռուսիա սէֆիրի' չըգան սալը կիւնիւ Լիվատիայա վասըլ օլմուշ տըր:

—Մէէզունէն չէհրիմիզտէն հարէքէթ իԹմիշ օլան Ֆրանսա սէֆիրի' կէչէն կիւն Բարիստէ րէիսի ճիւմհուր Մ. Լուպէ Թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ տըր:

Սէֆիրի միւշարիլէյհ' 3 այ գատար Բարիստէ գալտըգտան սօնրա ՏէրսաատէԹէ ավտէթ իտէճէք տիր:

—Տէրսաատէթ Եունան սէֆարէթինէ' Եունանըն Ռօմա սէֆիրի Մ. Կրիպարիս Թայինի օլունաճագ իմիշ:

—Սըրպիա սէֆիրի պիր 'գաչ կիւնտէն մէէզունէն Պէլկրատա կիտէճէք տիր:

—Եունան սէֆիրինին մուֆարագաթը հասէպիյլէ, չէհրիմիզ Եունան Թէպաասը, միւշարիլէյհէ պիր եատիկեար Թագտիմ իյ-

լեմէք իւզրէ խանէ աչմագ նիյէթինտէ տիրլէր։

—Հալէպ մութէսարըֆլըղընտան Եօրկաքի էֆ. էլիան, ումուրը խայրիէյէ սարֆ օլըն-մագ իւզրէ Ռում քաթոլիգխանէսինէ 2000 ֆր. իհտա իթմիշ տիր։

—Կէչէնտէ 20,000 լիրա աչըգ իլէ իգ-հարը իֆլաս իտէն Զարչուի քէպիրտէ Գա-չըգճը խանընտա մուգիմ չուհա թիւճճա-րընտան Գլէանթիս Մավրոքուլօնըն հիյլէլի միւֆլիս օլտուղը՝ պազը ալաճագլարը թա-րաֆընտան մէրճիինէ պիլտիրիլմիշ տիր։

—Իսթանպօլտա Պայազիտտէ զէյթին եաղը թաճիրի Եօրտան Լէֆթէրիատիսին իֆլասընա հիւքմ օլունմուշ տըր։

—Հօկոււին Ցինճի կիճէսի Սպար-թաստա չիտտէթլի վէ 10 սանիէ տէ-վամլը պիր տէֆա վէ պատէհու խա-ֆիֆ սուրէթտէ պիր գաչ տէֆա զէլ-զէլէլէր վուգու պուլմուշ, վէ սապա-հա գարշը, պիրինճիտէն աղ տէվամ-լը, լաքին չէտիտ տիկէր պիր զէլ-զէլէ զուհուրա կէլէրէք, պիւթիւն էհալի տիւչարը տէհշէթ օլմուշ տըր։ Պիր չօգ էսկի էվլէր վէ պազը օճագ-լար եըգըլմըշ, 15 եաշընտա պիր Իս-լամ կէնճի վէֆաթ իթմիշ, վէ պիր գաչ քիշի տէ եարալանմըշ տըր։ Սպարթատան պիր սաաթ մէսաֆէտէ վագը Լակօս վէ Տէրէկիւմիւ գարիէ-լէրինտէ տախի չիտտէթլի սատէմէ-լէր վուգուա կէլէրէք, 120 էվ եը-գըլմըշ վէ 10 գատար նուֆուս եա-րալանմըշ տըր։ Մէզքիւր քէօյլէրէ չատըրլար կէօնտէրիլմիշ, վէ խանէ ճէմինէ պաշլանմըշ տըր։ Էհալի, չիտ-տէթլի սօուգա րաղմէն, պաղչէլէրտէ պարընմագտա տըր։ Գօնիա վալիսի Ֆէրիտ բաշա՝ Սպարթայա ազիմէթ իյլէմիշ, վէ սագաթլանան պինալա-րըն թամիրի իչին թէտապիրի լազը-մէյի էմր իյլէտիքտէն սօնրա, Պուր-տուրա վէ Աղլասունա կիթմիշ, վէ օրալարտա սագաթլանան պազը պի-նալարըն թամիրի իչին տէ էվամիրի լազըմէյի վէրմիշ տիր։

—Թրապիզօնտա Մուխթէլէֆ գա-րիէսի էհալիսինտէն Յօտանեան Վար-դան նամ չախս, սէպաուին Յինճի կիճէսի, զէվճէսինի գաթլ իլէ կիզ-լիճէ տէֆն իյլէմիշ տիր։ Գաթիլ տէր-տէսթ օլունմուշ տըր։

—Լիվըրբուլտա Պօղօս Մանուկեան խամինտէ պիրինտէն ճէպրէն բարա ալմագ իսթէմիշ օլան Մխիթարեան նամընտա պիր Էրմէնի տէրտէսթ ի-տիլմիշ, վէ 3 այ հապսէ մահքիւմ օլմուշ տըր։ Միւտտէիի ումումի, մազնունըն՝ տօլանտըրըճը օլտուղտան պաշգա, միւթէպէր վէ զէնկին քիմ-սէլէրտէն ճէպրէն բարա ալմագ խու-թէյէն սէրսէրի թագըմտան օլտու-ղընը պէյան իտէրէք, տահա աղըր ճէզա թալէպ իյլէմիշ տիր։

—Զարչէնպիհ կիւնիւ Եսկի-չէհիր բոլթասընըմտա, լօգօմօթիֆ մանօվ-րա իճրա իտէրքէն, 3 վակօն խաթթ-տան չըգմըշ, վէ կար տը թրէնլէր-տէն պիր Էրմէնի՝ էլլէրինտէն թէհ-լիքէլի, վէ տիկէր պիր րէֆիգի խա-ֆիֆճէ եարալանմըշլար տըր։

—Զիլէտէ պիր Իսլամ, օլանճա ագչէսինի գումարտա ղայպ իտիպ, գըզընըն պօղազընտա ասըլը օլան 5ի պիր եէրտէ լիրայը տախի ալմագ իսթէտիկինտէն, գըզը գարշը կէլմիշ, վէ մէրգում գըզընը րէվօլվէր իլէ թէհտիտ իթմէսի իւզէրինէ, պիչարէ՝ գօրգուսունտան օ անտէ ֆիւճճէթէն վէֆաթ իյլէմիշ տիր։

—Բէնչչէնպիհ կիճէսի սաաթ 2տէ Օրթաքէօյտէ Եէնի-մահալլէտէ պիր խանէտէն եանկըն զուհուր իտէրէք, մէզքիւր խանէ նըսֆէն եանմըշ տըր։

ԻԽԹԱՐ.— «ՊԻՔԷՍ ԳԱՏԸՆ» նամ հէ-նի հիքեաէնին տէրճիմէ եագընտա պաչ-լայաճագըզ։

ՍԻՃԻԼԼԻ ՆՈՒՖՈՒՍ ՆԻԶԱՄՆԱՄԷՍԻ

(Տէվամ)

30.— Տօղան չօճուգ վէֆաթ իթմիշ ի-սէ՝ Տէրխասատէթ վէ միւլհագաթընտա 5 կիւն վէ վիլայէթ վէ լիվա վէ գազա մէր-քէզլէրիյլէ նուֆուս մէմուրը պուլունան գասապա վէ քէօյլէրտէ 1 այ, վէ սաիր եէրլէրտէ 2 այ զարֆընտա իմամ վէ մուխ-թարլար վէ ղայրը միւսլիմ ճէմաաթլա-րըն քէօյ վէ եա մահալլէ բաբազ վէ եա խախամ վէ մուխթարլարը պա իլմուխա-պէր Նուֆուս իտարէսինէ մալիւմաթ վէր-մէկէ մէճպուր տըր. Վէրիլէճէք մալիւմաթ իւզէրինէ չօճուղըն տօղտուղընըն մահալլի վէ կիւնիւ վէ սաաթը վէ գըզ վէ եա էր-քէք օլտուղը վէ վալիտէյնինին իսմ վէ չօհ-րէթ վէ մահալլը իգամէթի Սիճիլլինէ գայտ իտիլէճէք, վէ պէրվէճհը մուհարրէր վէ-ֆիյաթը վագթ ու զէմանըյլա Նուֆուս ի-տարէսինէ մալիւմաթ վէրմէյէն իմամ վէ մուխթարլար վէ ղայրը միւսլիմ ճէմա-աթտան քէօյ վէ եա մահալլէ բաբազ վէ եա խախամ վէ մուխթարլարը թարաֆըն-տան եարըմ օսմանլը լիրասը ճէզաի նագ-տի ալընաճագ տըր։

31.— Եօթիմէ պէրիյէ պրագըլան չօ-ճուգլարըն բէտէր վէ վալիտէսի նամըլիւմ օլարագ գայտ իտիլիր։

32.— Հէնուզ տօղմուշ պիր չօճուգ պուլանլար՝ նէրէտէ վէ նասըլ վէ նէ վա-գըթ պուլտուղընը պէյան իլէ պէրապէր, չօճուղը վէ եանընտա պուլունտուղը էշյա-յը քէօյլէրտէ ճէմաաթ մէճլիսլէրինէ, վէ գասապա վէ չէհիրլէրտէ հիւքիւմէթէ վէրէճէք, վէ պունըն իչին պիր զապթ-նամէ թանզիմ օլունարագ չօճուղըն սինսը զաննի վէ գըզ վէ եա էրքէք օլտուղը վէ թէսմիյէ իտիլէճէք իսմի եազըլարագ, նէրէյէ թէսլիմ օլունաճագ իսէ, օրանըն իսմի տախի իլավէ օլունըր, վէ պու զապթ-նամէ Սիճիլլի նուֆուսա գայտ իտիլիր։

33.— Իսլամ էհալիսի արասընտա ճէրէ-յան իտէն նիքեահլար՝ Շէրի մահքէմէլէ-րինտէն, վէ ղայրը միւսլիմ ճէմաաթլար նիքեահլարը՝ րուհանի րէիսլէրի թարաֆըն-տան վէրիլէն իզիննամէլէր իւզէրինէ իճրա գըլընըր. Իչպու ագտըն վուգու պուլտու-ղը կիւնտէն իթիպարէն նիհայէթ 15 կիւն զարֆընտա ագտը իճրա իտէն իմամ վէ րէիսի րուհանի՝ ագտըն իճրա օլունտուղընա տաիր Նուֆուս իտարէսինէ պիր իլմուխա-պէր վէրմէյէ մէճպուր տըր։ Պու պապտէ մահալլէ վէ քէօյլէրտէն վէրիլէճէք իլմուխա-պէրլէրին տօղրուլուղընը թահգիգ իլէ իզիննամէ իթասընա մէմուր օլանլար թա-րաֆընտան հէր այտա պիր քէրրէ ագտը իճրա օլունանլարըն իսիմլէրի իլէ մահալլէ վէ սօգագ վէ էվինին նօմէրօսընը միւթէզամ-մին պիրէր գըթա տէֆթէրի Նուֆուս ի-տարէսինէ կէօնտէրիլէճէք, վէ միւտտէթի մուայյէնէսի զարֆընտա Նուֆուս իտարէ-սինէ մալիւմաթ վէրմէյէն իմամ վէ րէիսի րուհանիլէրտէն եարըմ օսմանլը ալթունը ճէզաի նագտի ալընաճագ տըր։

34.— Սապըգ մատտէտէ եազըլը իլ-մուխապէրէ գարը վէ գօճանըն իսմ վէ չօհ-րէթ վէ սինն ու սըֆաթը վէ տօղտուղը վէ օթուրտուղը եէրլէրի վէ բէտէր ու վա-լիտէլէրինին իսմ վէ չօհրէթ վէ մէնսուպ օլտուղը ճէմաաթ վէ սինն ու սըֆաթ-լը իգամէթլէրի վէ չահիտլէրին իսմ վէ չօհ-րէթ վէ սինն ու սէնաաթլարը տէրճ իտի-լիր։

35.— Մէզգեաթը րէսի օլան մահալլէտէն պաշգա պիր մահալլէ նագլինիլլէրին քէյ-ֆիյէթը իգտիվաճընը հավի օլտուղը մա-հալլին Սիճիլլի նուֆուս մէմուրը թարա-ֆընտան վիլլէնինին մէզգեաթը րէսմինէ կէօն-տէրիլմէք իւզրէ պիր իլմուխապէր եազը-լըպ վիլայէթ նուֆուս նազըրը մարիֆէթիյ-լէ մահալլինէ իրսալ իթտիրիլիր։ Էճնէպի մէմալիքտէ վուգու պուլաճագ նիքեահլար՝ սէֆարէթ վէ եա չէհպէնտէր թարաֆըն-տան պա իլմուխապէր Խարիճիյէ Նէզարէ-թի մարիֆէթիյլէ Տախիլիյէ նէզարէթինէ թէպլիղ իտիլիր։ Տախիլիյէ Նէզարէթի՝ Նու-ֆուսը ումումիյէ իտարէսի վասըթասըյլա պու իլմուխապէրլէրի մահալլինէ կէօնտէ-րէրէք Սիճիլլի նուֆուսա գայտընը իճրա իթտիրիր։

36.— Գարը գօճա պօշամա վուգուինտէ՝ քէօյ վէ եա մահալլէ իմամ վէ եա րէի-սի րուհանիսի թարաֆընտան 15 կիւն զար-ֆընտա Նուֆուս իտարէսինէ պա իլմու-խապէր իխպար օլունաճագ, վէ անըն իւ-զէրինէ գայտըն թաշհիհի իճրա իտիլէճէք տիր։ Միւտտէթի մէզքիւրէ զարֆընտա մալիւմաթ վէրմէյէն իմամ վէ րէիսի րու-հանիլէրտէն եարըմ օսմ. ալթունը ճէզաի նագտի ալընըր։

37.— Ախէր մէմլէքէթտէ օլուպ տա մէմլէքէթլէրինտէքի գարըլարընը պօշա-յանլարըն՝ պօշամալարը քէյֆիյէթի գայ-տէն պիլտիրմէք իչին, պօշանմըշ գարընըն պիր պաշգասըյլա ագտը իճրա օլունմագ-տան էվվէլ, գատընըն մէնսուպ օլտուղը մահալլէ վէ եա քէօյ իմամ վէ րէիսի րու-հանիլէրի թարաֆընտան պօշամա վուգուա-թընը հավի մահալլի Նուֆուս մէմուրլա-րընա պիր իլմուխապէր վէրիլէրէք, Նու-ֆուս գույուտընտա մուամէլէի լազըմէսի իճրա օլունաճագ, վէ պէրվէճհը մուհար-րէր ագտ իճրա օլունմագտան էվվէլ գիւբր օլունան գարը գօճա պօշամա վուգուա-թընը խապէր վէրմէյէն իմամ վէ րէիսի րուհանիլէրտէն՝ մատտէի սապըգա մուճի-պինճէ ճէզաի նագտի ալընաճագ տըր։

(Տէվամը)

ԱԶԴ. Ս. Յակոբ Անկելանոցի Հոգաբար-ձութիւնը պատիւ ունի ծանուցանելու թէ, հետեւեալ կալուածներն ի վաճառ հանած է. գնելու փափաք ունեցողներն կրնան դիմել ամէն օր, յետ միջօրէի Հոգաբար-ձութեան սենեակը ի Ս. Յակոբ Անկելա-նոցի։

• Բերա, Աղ-փողոց, թիւ 6 տուն, քա-րաշէն.

Բերա, Էրմէնի-քիլիսէսի փողոց, թիւ 11 տուն, քարաշէն.

Շիշլի, Բեազըրեանէ ճատտէսի, թիւ 179 տուն, քարաշէն.

Բերա, Թէքնէճի փողոց, թիւ 48, կէս տուն փայտաշէն.

Ֆերիգիւղ, Հանըմ-օղլու փողոց, թիւ 3, արկիր, 216 կանգուն.

Շիշլի, Գասըմ-բաշա ճատտէսի, թիւ 37, արկիր, 180 կանգուն.

Հոգաբարձութիւն

ԿՕՇԿԱԿԱՐԱՏՈՒՆ
Ս. ՅԱԿՈԲ ԱՆԿԵԼԱՆՈՑԻ

Հոգաբարձութիւն Ս. Յակոբ Անկելա-նոցի պատիւ ունի ծանուցանելու, թէ ըստ փափաքանաց յարգոյ Հասարակութեանս, իբր երեք տարիէ ի վեր Անկելանոցի մէջ հաստատուած Կօշկակարութեան Արուեստանոցիս արտադրութիւններն, այս անգամ ի ցոյց դրուած է Անկելանոցի դրան մօտ թիւ 6 խանութը, ուր երկսեռ յաճախորդք, ամէն հասակի համար պատրաստ պիտի գտնեն ճաշակով պատրաստուած ամէն տեսակ տոկուն և դիւրագին կօշիկ-ներ, և պիտի կարենան լի վստահութեամբ չափու վրայ ուղղուած ձեւով յանձնարարութիւններ ընել, որով միանգամայն պատեհ առիթն ու գոհունակութիւնը պիտի ունենան քաջալերելու Արուեստանոցի այս ճիւղին համար եղած ջանքերը և օժանդակելու անոր զարգացման ու յառաջդիմութեան։

Հոգաբարձութիւն
Ս. ՅԱԿՈԲ ԱՆԿԵԼԱՆՈՑԻ

ՄԱՐԱԿՆՕՋ ՈՒՍԹԱ ՍԱՐԳԻՍ

Պէյօղլունտա Թէլէկրաֆ սօգաղընտա Պալթաճը չըգմազընտա

Մէզքիւր տիւքքեանտա պիւրօ, գօնսօլ, կարտըրօպ, տօլապ, սուֆրալար վէ սաիր հէր նէվի խանէ էշեասը իմալ վէ թամիր օլունուր։ Կէրէք իմալաթ վէ կէրէք թամիրաթ սաիր մարանկօզ տիւքքեանլարընտան նիսպէ-թէն էհվէնիյէթլէ օլտուղու կիպի, ար-զու օլունան մազպութիյէթ, միւքէմմէլ-լիյէթ վէ նէֆասէթ ճիհէթլէրիյլէ տէ միւչ-թէրիլէրին խօշնուտիյէթինէ, վէ սիպարը-չաթըն վագթ ու զէմանըյլա իյֆասընա չալըշըլըր։ Հալըը իշպու տիւքքեանա միւ-րաճաաթ իտէնլէրին հէր սուրէթլէ մէմնուն գալաճագլարը թէէմմին օլունուր։

ՊԱՆԳ ԷՄՊԷՐԻԱԼ ՕԹՕՄԱՆԸՆ
ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ
Սէրմայէսի 10,000,000 լիրա
ՇԻՐՔԷԹԻՆ ԻՏԱՐԷՍԻ ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՏԸՐ

Իսթանպօլտա, Եէնիճամի մէյտանընտա վէ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա 206 նու-մէրօլու տաիրէտէ պիրէր չիւպէսի վար տըր։
Լօնտրա վէ Բարիստէ պիրէր պաչլըճա տաիրէխանէսի մէվճուտ տուր։

(Շիւպէլէր)

Ամասիա,	Ատանա,	Այտըն,
Հալէպ,	Իսքէնտէրիյէ,	Էտիրնէ,
Էնգյուրէ,	Պաղտատ,	Պէյրութ,
Պրուսա,	Շամ,	Գօնիա,
Լարնագա,	Դէնիզլի,	Մէրսին,
Մուսուլ,	Ուշագ,	Ֆիլիպէ,
Բօյասիա,	Րուսճուգ,	Սէլանիկ,
Սամսոն,	Իզմիր, Սօֆիա,	Թրապիզօն։

Պանգը Օսմանի, թահվիլաթ վէ եա պօնօ միւմասիլ էվրագ տէբօզիթօ խապլ-մէսի մուգապիլինտէ մուայյէն վատէ իլէ վէ եա հիսապը ճարի իւզրէ աչչէ իգրազ վէ ունէատթի թիճարիյէ բազօնթօ, վէ մէմալիքի Շահանէ իլէ մէմալիքի էճնէպի-յէնին պաշլըճա չէհիրլէրի իւզէրինէ չէք պօլիչա վէ գրէտի սէնէտաթը վէ թէլկրաֆ էմիրլէրի քէչիտէ վէ հիսապը ճարի քիշատը իլէ թահվիլաթ իլէ գըյմէթլի էշեա վէ մէմալիքի Շահանէ իլէ մէմալիքի էճնէպիյէ գուպօն վէ սէնէտ թահսիլի, պօրսա էմիրլէրի իճրա, վէ միւքիւսպէ թէբյիրը վէ ֆիրմաթ իտէր։

Պանգատան պաշգա պիր սէնէ վատէ իլէ նիւգուտ 2 պչ., 6 այլըգ վատէ իլէ նիւգուտ 1 ֆայիզ իլէ աչչէ գապուլ իտէր։

Իսթանպօլ չիւպէսի, պալատա պէյան օլունան մուամէլաթտան պաշգա, էմթիա իւզէրինէ աչչէ իգրազ իյլէտիկի կիպի, էմանէթէն եախօտ սատէճէ թէվտի օլու-նան էշեաի թիճարիյէ տախի գապուլ իտէր։

Պէյօղլու չիւպէսի էմթիա մուամէլաթը միւսթէսնա օլմագ իւզրէ, եուգարըտա զիքր օլունան պիլճումլէ մուամէլաթը իյֆա, վէ պունտան պաշգա Կիլ տը Բարի, Րումէլի չըմէնտիֆէր թահվիլաթը վէ Եսնաֆ պան-գասը, Բանանա վէ սաիրէ կիպի քումբանիա թահվիլաթը տախի ալըպ ու սաթը մուամէ-լաթընը իճրա իյլէր։

Իսթանպօլ վէ Պէյօղլու չիւպէլէրի Րումէլի չըմէնտիֆէր թահվիլաթը քուբօն-լարը տախի ֆիրուխթ, վէ պանգանըն մէմալիքի Շահանէ իլէ Պուլկարիստանտաքի չիւպէլէրինին քիրաֆֆէսի կիպի վէ 50 լի-րայա գատար օլմագ իւզրէ 100տէ 3 ֆայիզ մուգապիլինտէ հիսապը ճարի իլէ աչչէ գապուլ իտէրլէր։

Իւֆագ հիսապը ճարիլէրէ մէէմինիյէթ օլմագ իւզրէ Օսմանլը պանգասը 100տէ 3 պչ. ֆայիզլէ Ֆրանսա, վէ 100տէ 3 ֆա-յիզլէ Օսմանլը տէվլէթի էսհամընտան այ-նի զըմմէթտէ պիր միգտար մախսուս իթմիշ տիր քի, իշպու էսհամ մէվտուտ օլունան աչչէնէ քէֆալէթ օլարագ այըրճա պիր տօսիէտէ սագլը պուլունմագտա տըր։ Թէվ-տի օլունան աչչէնին միգտարը արթտըգ-ճա մէէմինիյէթ աչչէսինին տէ միգտարը արթար։

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Եսհամը ումումի	Ղ.չ.	30	15
Րումէլի չըմէնտիֆէրի	ֆր.	119	50
Տէվլէթի Ալիէ Րէժի		362	
Թահվիլաթը Օսմանիէ		475	
Օսմ. պանգասը սէնէտաթը		586	
Օսմ. Սիկորթ. չիրքէթի Լ. Օ.		3	80
Րէժի պօնօսու		14	10
Տէրիօ. Թրամվայ պար.		5	47
» » Թաճվ. ֆր.		495	
Տէրխասատէթ Րըխթըմ		496	
Թրամվայ		136	

ԱՂՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղչ. տան		ղչ.	պր.
Պէհաղ մէճիտիէ ֆարգը		108	1
Մէթալիք		98	20
Ինկիլիզ լիրասը		109	38
Ֆրանսըզ ալթունը		87	16
Բօլ		90	10
Ֆլորին		51	6
Գարպաճ գայմէսի		8	64

Սահիպի իմթիեազ վէ մէսուլը ղազէթա
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ